

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Marszałek Piłsudski o zmianie konstytucji

Wywiad nacz. red. Gazety Polskiej p. Bogusława Miedzińskiego z p. Marszałkiem Piłsudskim

Pen Marszałek Piłsudski uderzył w dniu wczorajszym... (Red.)

— Wobec nowej sytuacji, pozwolę sobie zapytać Pana Marszałka, jakie jest Pańskie stanowisko w sprawie naprawy ustroju Państwa.

— Pan naturalnie zadaje mi to pytanie w związku z uzyskaniem większości w nowym Sejmie. Mogę powiedzieć, że jesteśmy teraz wyjątkiem w całej Europie i wykorzystać to powinniśmy nie dla powtórzenia starych błędów — ale dla próby stworzenia normalnych podstaw dla prac państwowych. Dlatego też osobliście bardzo ciekaw jestem, jak uda się naszym pracownikom w państwie: p. Prezydent Rzeczypospolitej, Rząd i Sejm nie będą się kłócić między sobą, lecz zgodnie pracować.

Wyznam Panu, że wielkie nadzieje w tem pokładam, gdy starannie uniknąc będziemy, jak mówię, błędów przeszłości, możemy dojść w przeciągu najbliższych lat, do ustalenia sytuacji w Polsce i wielkiej rozbudowy jej wewnętrznej pracy i mocy. Jako główną zaś pracę, która stać musi na ciele wszystkich innych, stawiam nie co innego, jak zmianę konstytucji i bardzo bym chciał, aby unikano prób zamieniania tej pracy za pomocą zwykłej, niestety u nas, metody — przewagi sił i mocy, płynących każdorazowo z chwili bieżącej i zmieniających się stale, jak pogoda w listopadzie. Chciałbym wobec tego powiedzieć Panu swoje zdanie o dotychczasowych próbach B. B. w tym zakresie.

Znam Panu, jako dawnemu członkowi tego klubu, że usłowałem on już kilka razy w przeszłym Sejmie zainicjować sprawę zmiany konstytucji i czynił to dość bohatercko pomimo zgłębienia, wrzawy i nonsensów, przez przeszły Sejm czynionych. Jako dziedzictwo, klub BB. ma za sobą swój projekt zmiany konstytucji wnoszony do przeszłego Sejmu. Muszę stwierdzić, że klub usiłując się starać o pogacanie mnie osobliście do tej pracy. Nie mogę tego powiedzieć, że ja również usiłowałem starać się tej pracy uniknąć, dla tej poprzestu zwycięskiej przyczyny, że nie czuję się uświadomiony do formułowania prawnego, jakiegokolwiek kwestii. A że jestem człowiekiem, który za Napoleonek powiadać może: *Je fais le chose bien faites* — lubię rzeczy dobrze obrabione, nie chciałem pomimo starań klubu brać osobliście udziału w wypracowaniu wielkiej liczby paragrafów, z których się konstytucja

składa. Praca ta bowiem mnie bardzo nuiży, i nigdy nie próbowałem nawet być zadowolonym z takiej pracy. Między nie mogłem powiedzieć, że bym zdołał uniknąć w zupełności tej pracy, gdyż komisja, która wypracowała ten projekt, w ostateczności wydziłowała mego rodzimego brata, który był głównym referentem projektu konstytucyjnego w Sejmie, aby ten przystąpił porozumieć się ze mną. Z prawdziwą biedą się na to zgodziłem. I pamiętam żywo to chwile, kiedy mój brat przyszedł do mnie z napisioną papierami teka. Pamiętam jak z przerażeniem patrzyłem na grube zwójki papierów i ze strachem myślałem, co też ja kiedyś z tym będę robił. A brat mój spokojnie nasyłający okulary na nos, powiedział, że nie uwolnił mnie o siebie, dopóki przynajmniej dużej części z nim nie przeproszę. Wrzuciłem jak siłobry na myśl, że miałbym siedzieć tak długo i mieć do czytania z tyłu paragrafami.

Przedwysłałem oświadczenie, że mi się bardzo nie podobą postawienie klubu, wręczała ze podstępem dotychczasowej konstytucji, że rozumiem optymizm panów posłów, którzy sądzili, że w tej osobliwej ulewnej przeszłości tożby części zmian konstytucyjnych, mając do czynienia z coraz bardziej zwierającą się s. zw. opozycją. Dalej zaś odrzucając powiedziałem, że istniejąca obecnie konstytucja nie wiadomo poczęła co ubrała się w peluski dzielnie czyniąc występy, złożone z samych, pryncypjów i z samych

Jakoby zasał, podczas gdy właściwa konstytucja ma zawierać tylko coś w rodzaju układu, coś w rodzaju kontraktu pomiędzy trzema głównymi sprężynami, poruszającymi centralną państwową, coś w rodzaju możliwie ścisłego podziału funkcji państwowych pomiędzy temi trzema sprężynami, gdyż główną wadą dotychczasowej konstytucji, jest zupełny brak ścisłości właśnie w dziedzinie podziału funkcji pomiędzy Prezydentem, Rządem i Sejmem i S. nstem, tak że cała konstytucja, ułożona jest jakby tylko na to, ażeby się wszyscy pomłody sobą kłócić.

Dlatego też oświadczyłem, że przeskoczyć na pracy tak potrzebnej dla państwa, nie będąc. Będę żądał tylko pewnych rzeczy, które mnie się wydają jako konieczne w konstytucji. W ten sposób odbudowałem dość duży i h. pryncypjów i zasad, ogłaszających jak gdyby prawa człowieka, które to prawa i ogłaszanie ich miały może sens w odległych bardzo czasach, gdy zresztą przy ogłoszeniu praw człowieka, skracano o głowę całe masy ludu.

Główną zmianą, którą wprowadziłem do projektu konstytucji jest ta, której dłem wyraz prawie natychmiast po rozwiązaniu Sejmu, to znaczy zaniechałem nonsensowego immunitetu sądowego dla panów posłów. Żądałem, aby do projektu konstytucji, wprowadzić paragraf, który przyrównywał posłów w tej dziedzinie, do zwykłego obywatela państwa, twierdząc, że koło tego nowego paragrafu, koncentrować się musi cała walka tak zewnętrznej opozycji i że radykalne naprawa

wa w tej właśnie dziedzinie, warto jest całego mnóstwa innych paragrafów, z których konstytucja się składa. Zdałem zaś tego z całą stanowczością, gdyż demoralizacja wprowadzona przez brak takiego paragrafu, wydała mi się największą bledą Polski.

Niestety przy chęci trzymała się jako podstawy i bazy dotychczasowej konstytucji, ale zdołałem w projekcie BB. wprowadzić tak pożądanego ścisłego podziału pracy pomiędzy te trzy główne sprężyny, poruszające maszynę państwową. Dlatego też teraz chciałbym poświęcić się parę, przynajmniej głównym punktom moich deryderatów. Zetrzymam uwagę Pana i pańskich czytelników na jednej zupełnie specjalnej dziedzinie pracy państwowej. Jest nią przesada prawna, zawarta w pojęciu ustawodawstwa. Wszystkie próby określenia w tej mierze, rozstrzygnięte przez prawników, nie ograniczyły należycie dziedzin, wymagających latwiej norm ustawodawczych od zjawisk życia powszedniego, które winne być regulowane przepisami i rozporządzeniami rządowymi, posiadającymi większą możliwość i łatwość przystosowania się do życia i dlatego rozszerzanie bywa zakres ustawodawstwa tak daleko, że życie może być zatrzymane przez niemożność regulowania na czas wszystkich jego potrzeb. Czar zaś utrzymuje się dnośność i przypadkowość tych granic, pomiędzy ustawodawstwem a pomiędzy rozporządzeniami, do tego stopnia, że nie potrafimy wytrzymał rozumowania ludzkiej logiki pod tym względem.

Jeżeli Pan zechce zastanowić się nad tą właśnie dziedziną nowoczesnego życia, wywołaną nie przez co innego, jak przez cały olbrzymi postęp techniki, dotykającej codziennie bytu ludzi, to znajdzie Pan łatwo mus wzrostu przepisów związanych z ciągłym zmianami tego życia powszedniego. Niekiedy proszę Pana, myślę z przerażeniem o tem, jak ludzkość zdążyła do wytworzenia przepisowego mężczyzny, przepisowej kobiety i przepisowego dziecka — takim mnóstwem przepisów obowiązujących, otoczone jest życie.

Gdy zaś weźmiemy pod uwagę, że większość wymagań techniki jest bardzo skomplikowana technicznie, a zarazem grozi życiu ludzkiemu niebezpieczeństwami w razie nieostrożnego obchodzenia się z nimi, to ujrzymy całą trudność ustawodawczego traktowania tych spraw. Czy weźmiemy b. b. te, których nikt nie zna, i które wymagają również zabezpieczenia od nich, czy weźmiemy koleje, wymagające rozmaitych, bardzo daleko sięgających przepisów, czy rozwój elektryczności, czy wręcz rozwój pedagogii i jej wymagań w szkołach, wszędzie znajdzie Pan jedno i to samo — potrzeba przepisów obowiązujących ludzi, wzrasta niezmiernie szybko. Przepisy zaś wymagają ilościści bardzo daleko idącej, a przecież ustawodawstwo nie może się ani śpieszyć, ani nie może nadążyć technicznie w dostatecznej mierze. Nie może też wnieść nieuniknionego elementu pracy parlamentarnej, to jest politycznej bez niebezpie-

czeństwa zepsucia stanu techniki i samej wartości tych przepisów. Nieraz próbowałem postrzymać upartą logikę prawników pod tym względem, aby nie kompromitować samego prawa nelogicznością postępowania technicznego. Jako przykład komedji prawnej, przytoczył Panu może treść jednego z dekretów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, który wymagał specjalnego punktu porządku dziennego na Radzie Ministrów, położenia podpisów przez wszystkich panów Ministrów co do jednego w pewnej bardzo prostej sprawie, w której przecież nikt, prócz specjalisty, głosu zabierać nie może.

chodziło mianowicie o uregulowanie norm, które miały kierować mają inżynierowie przy budowie kolei. Minister kolei chciał bowiem uzyskać czas 'braku Sejmu, dla ujednostajnienia w Polsce rozmaitych przepisów, pochodzących z okresów trzech zaborów. Chodziło o pomiar przestrzeni, które w jednym zaborze liczone być musiały od środka toru, w drugim od strony jednej i drugiej, w trzeciej od granicy posiadania kolejowego. Niechybnie, chodziło tu o rozszerzenie, lub zwężenie pewnych praw kolei, ale rozwiązanie takiej kwestji, nie może być inne, niż czysto techniczne. Utrzymanie zaś rozmaitych przepisów w tym samym przedmiocie, musi wywołać zamieszanie. Z tego jednak małego przykładu Pan rozumie, ile przeszłości i ile nonsensów, wytwarza brak określonego podziału funkcji państwowych pomiędzy te trzy główne sprężyny. Niema wątpliwości, że takich przykładów przytoczyć można tysiące. A owe właśnie przepisy, stanowią główną pracę Rządu i zajmują niewielej czasu panom Ministrom.

Nie będą Pana zatrzymywał, mnożąc przykłady za przykładami i opisując troski wszystkich Ministrów, którzy w większości wypadków, są zatrzymywani w swej pracy niemożliwością niekoniecznych nawet zmian we wszystkich sprawach technicznych. Jeśli tylko kiedykolwiek i w jakkolwiek sposób, zostały one dotknięte wprowadzeniem Sejmowem, chociażby ubocznie, pomimo, że najcięższej chodzi o zmianę nie całości, ale tylko niektórych szczegółów.

Co do mnie, cały czas namawiałem panów Ministrów od czasów pomajowych, do nie dbania o tę formalistykę prawną i przechodzenia nad tem do porządku dziennego, szukając wyjęcia w ułożeniu słów tak, ażeby nigdzie i nikogo jakoby nie zniechęcić. Talerdziałem zawsze prętem, że zażmowanie nie tylko Sejmu, lecz nawet Rady Ministrów.

Obwieszczenie

Na zasadzie art. 92 ust 2 i art. 99 ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, podają do publicznej wiadomości rezultaty wyborów do Sejmu z Nowogródzkiego Okręgu Wyborczego № 61.

Ważnych głosów oddano 155051. Na poszczególne listy oddano głosów: na listę № 1 -- 148935, na № 11 -- 624, na № 17 -- 1305, na № 19 -- 3662, na № 22 -- 525.

Na senatorów wybrani zostali z listy № 1:
1) Rdułtowski Konstanty
2) Bogucki Bazyl
3) Jeleński Olgierd

Na zastępców senatorów:
1) Sieduń Bazyl
2) Adamowicz Wacław
3) Szeptunowski Apolinary

(--) M. Parfjanowicz
Przewodniczący Okręgowej Komisji
Wyborczej № 61

Zamknięty rozdział historii

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Należałby zacząć od... w tym samym czasie... zamknięty rozdział historii...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

(Dalszy ciąg wywiadu z p. Marszałkiem Piłsudskim)

stron takimi punktami... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

stron takimi punktami... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

stron takimi punktami... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

stron takimi punktami... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

stron takimi punktami... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Proces partji przemysłowców w Moskwie

MOSKWA 26 XI. Odbywał się... proces partji przemysłowców w Moskwie...

Wrażenie z wizyty Litwinowa w Medjolanie

PARYZ 26 XI. Dzisiejsze... wrażenie z wizyty Litwinowa w Medjolanie...

SZEF SZTABU GŁÓWNEGO U KRÓLA RUMUNSKIEGO

BUKARZEST 26 XI. W dniu... szef sztabu głównego u króla rumunskiego...

POSIEDZENIE PODKOMITETU GOSPODARCZEGO

GENEWA 26 XI. Wczoraj... posiedzenie podkomitetu gospodarczego...

ORDER ORŁA BIAŁEGO DLA KRÓLA HAAGONA VII

WARSZAWA 26 XI. Pan... order orła białego dla króla Haagona VII...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

27

27 Czerwiec. Jutrzo: Marsz

Główna stacja meteorologiczna w Nowogrodzie

Główna stacja meteorologiczna w Nowogrodzie... dane pogody...

Wyjazd p. prezesa i prokuratora Sądu Okręgowego

Wyjazd p. prezesa i prokuratora Sądu Okręgowego... do Warszawy...

Przeniesienie wiceprezesa Sądu Okr. do Wilna

Przeniesienie wiceprezesa Sądu Okr. do Wilna... zmiany kadrowe...

Stacja Opiek nad Dziełkiem w Nowogrodzie

Stacja Opiek nad Dziełkiem w Nowogrodzie... opieka nad dziełkami...

Rzeczy do odebrania w komisariacie

Rzeczy do odebrania w komisariacie... lista rzeczy...

Posiedzenie P. M. Sz. we Wsielubiu

Posiedzenie P. M. Sz. we Wsielubiu... obrady zarządu...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Konferencja w sprawach gospodarczych pow. woleżyńskiego

Konferencja w sprawach gospodarczych pow. woleżyńskiego... obrady w Woleżu...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Perypetje wyborcze p. Harniewicza

Perypetje wyborcze p. Harniewicza... wybory w Woleżu...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wykolejenie się pociągu w miejscowości

Wykolejenie się pociągu w miejscowości... w Woleżu...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

OD ADMINISTRACJI. Przynajmniej o odnowieniu numeraty...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

DZIS W RADJO. Godz. 20.30. 'RANDA JEJENNA'

Lida. Organizacyjne zebranie Komitetu Obchodu 100-letniej rocznicy powstania listopadowego w Lidzie

Wielki wybór nowych... zamknięty rozdział historii... w tym samym czasie...

Z OSTATNIEJ CHWILI

KATASTROFALNY BRAK GOTÓWKI W SOWIETACH

WRSZAWA 26.XI. Jak do- wozą pierniki, ciasto,...

kach po 10 do 15 rubli, przy- czem i teni musi czasem...

POCHÓD DZUMY W CHINACH

PEKIN 26.XI. W ostatnich cza- sach epidemia dżumy...

ternie, na którym grasuje epi- demia, nima ani jednego...

BRAK NAUCZYCIELI W SOWIETACH

MOSKWA 26.XI. Trudność w rekrutowaniu nauczycieli...

zenie nowych szkół nauczyciel- skich z powodu braku...

Posienki ludowe

W Niemczech hitlerowców, Jak pisał przeżył,...

słasy przywrócić uderzył go po- twarz. Głowy Kurczyki...

Przy czoło Kędzie wniesiono do Sądu Okręgowego...

LOJ: Inni żydzi mir cy

W związku z artykułem „Bilans wy- borczy w Nowogrodzie”...

ROZMAITOŚCI

Też rekord sportowy. Podczas jednej z uroczystości...

OBWIESZCZENIE Komornik Sądu Powiatowego w Nowogrodzie...

1330 Komornik Sądowy Antoni Biruła

nem i ogólnym piknikiem, pewnie zważek sportowy...

RADJO-PROGRAM

- WARSZAWA Wie 4:11 Czwartek 27 listopada 11:40. Przegł. Prasy Kraj. PAT. 11:58. Sygnal czasu. 12:10. Płyty gramof. 12:30. Koncert skolonny. 14:30. Oczysta z dziedziat powinna...

Piątek 28 listopada

- 11:40. Przegł. Prasy Krajowej PAT. 11:58. Sygnal czasu. 12:10. Muzyka z płyt gramof. 13:10. Kom. meteor. 13:30. Kom. gospodarczy. 14:15. Muzyka z płyt gramof. 14:45. Oczysta z Lwowa. 15:15. Koncert kamer. 15:45. Rozmaitości. 19:10. Giełda rolnicza. 19:25. Płyty gramof. 19:35. Koncerty radiowy. 19:55. Płyty gramofonowe. 20:00. Feljton „Moralność w polityce”. 20:15. Pogadanka radiotechniczna. 20:30. „Jesienna randka” sketch wes. ly. 21:30. Słuchowski. 22:15. Koncert. 22:50. Kom. meteor., polic. sport. 23:00. Muzyka tan.

Zgubiona księżkaczkę woj- skową wydaną przez P.K.U. Lidę...

Zgubiony dowód osobisty wydany przez Pa- nst. m. Lidę...

Futro uzupełnie nie noszone okazy- jownie do sprzedania 385 złotych...

Zgubione zaświadczenie woj- skowe wydane przez P.K.U. Słonim...

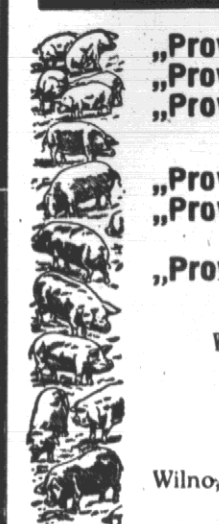
Złota leczniczo według przepisu sławnych lekarzy...

Wstrząsający, pełen emocji i napięcia dramat żywczo, odstawiający tajniki szantażu...

KINO-TEATR MIEJSKI w Nowogrodzie Dni 1 i 2 następnych...

Najwięksi hodowcy świata tuczają swe świnię na

"PROVENEINE" zawiera skoncentrowane witaminy, pobudzające tuczenie...

"Provendeine" "Provendeine" "Provendeine" "Provendeine" "Provendeine"

Wyłączna sprzedaż na Województwa: Wilenskie, Nowogrodzkie i Białostockie

"WETERYNARJA"

Sp. z o. o. Wilno, ul. Bazyljańska 2 (róg Ostrobramskiej) 1321

GEAMKA

Jack London

Opowieść morska

Następnego dnia po opano- waniu statku Mr. Pick wstał na siebie i przemówił...

Za mroź, który popeliński, za wywołanie się z karbó z dyzjo- pilny,...

niany z wielkiej utrlechy. — Pan — zwrócił się do mnie — jest dobrym wykonawcą...

złymie się kuchnia. Za udział w tuczu i inne sprawki, o których...

wulgarnie i okazywała pierwsze- mo oficerowi nad wyjącej...

do glebi, a na wszystkich ma- rynarzach nie wyjącając nawet Mr. Picka...